

WO.053.17.2023.SB

Kraków, 18 października 2023

r.

Pan

Marek Smolarkiewicz

Prezes Fundacji Na Straży Przyrody

Dotyczy: petycji z 11.09.2023 r. w sprawie konieczności usunięcia świerków i sosen w rejonie Hali Łabowskiej

Szanowny Panie Prezesie,

dziękujemy za zwrócenie uwagi na obecność świerka i sosny w otoczeniu rezerwatów przyrody Łabowiec, Barnowiec, Uhryń, w których celem ochrony jest zachowanie dolnośląskich lasów bukowych i bukowo-jodłowych będących pozostałością Puszczy Karpackiej.

Większość powierzchni tych rezerwatów zajmuje zbiorowisko roślinne żyźnej buczyny karpackiej z drzewostanem bukowo-jodłowym, w którym świerk pospolity jest naturalnie występującą domieszką. W reglu dolnym przegrywa on jednak konkurencję z bukiem i jodłą i nie ma szans zwiększenia swojego udziału w drzewostanie. Z tego względu obecność świerka nie stanowi żadnego zagrożenia dla lasów o charakterze naturalnym w reglu dolnym, które wykazują się wysoką stabilnością i odpornością na czynniki zewnętrzne. Dobrym przykładem braku zagrożenia ze strony świerka jest niewielki płat sztucznie nasadzonej w przeszłości świerczyny znajdujący się w zachodniej części rezerwatu przyrody Łabowiec. W miejscu tym następuje spontaniczne przekształcanie się świerczyny w kierunku buczyny, która dla tego terenu jest zbiorowiskiem naturalnym.

Zdjęcia dołączone przez Pana do pisma obrazują teren obejmujący fragmenty wydzieleń leśnych 356c i 357c leśnictwa Feleczyń (Nadleśnictwa Nawojowa) oraz teren siedlisk nieleśnych na Hali Łabowskiej, poza terenami leśnymi.

Hala Łabowska zlokalizowana jest w obszarze Natura 2000 Ostoja Popradzka PLH120019. Obszar ten został włączony do europejskiej sieci ekologicznej obszarów chronionych w celu zapewnienia trwałej ochrony i odtworzenia właściwego stanu ochrony:

- 1) siedlisk, takich jak: górskie i niżowe murawy bliźniczkowe, jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, żyzne i kwaśne buczyny, górskie bory świerkowe, górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk,
- 2) gatunków zwierząt, takich jak: podkowiec mały, nocek orzęsiony, wilk, niedźwiedź, głowacz białopłetwy, sichrawa karpacka, kumak górski.

Dla powyższych przedmiotów ochrony zidentyfikowano następujące zagrożenia:

- 1) brak ekstensywnego użytkowania łąk poprzez koszenie lub wypas, skutkujący ich zarastaniem przez drzewa i krzewy;
- 2) zmiana sposobu uprawy lub intensywny wypas, powodujące przekształcenia składu gatunkowego roślin siedliska;
- 3) niewłaściwa gospodarka leśna powodująca erozję podłoża lub zmniejszenie zapasów martwego drewna w siedlisku;
- 4) zaśmiecanie siedlisk oraz nielegalne zrzuty ścieków;
- 5) uszczelnianie strychów skutkujące likwidacją wlotów dla nietoperzy oraz niewłaściwie prowadzone remonty dachów i strychów;
- 6) osuszanie terenów podmokłych, powodujące zmniejszenie siedliska życia chronionych płazów.

Obecnie pracujemy nad planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Popradzka PLH120019. Z posiadanych przez nas dokumentów nie wynika, aby na Hali Łabowskiej i w jej otoczeniu zidentyfikowano nieleśne siedliska przyrodnicze będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000. Należy zaznaczyć, że za stan nieruchomości odpowiada właściciel. Właściciele łąk powinni je odpowiednio użytkować. Mogli w tym celu korzystać ze wsparcia finansowego Unii Europejskiej, w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, w nowej perspektywie finansowej również będą dostępne środki na utrzymanie łąk i pastwisk.

Jeśli chodzi o wydzielania leśne, z planu urządzania lasu dla Nadleśnictwa Nawojowa wynika, że w wydzieleniu 357c nie zidentyfikowano leśnego siedliska przyrodniczego w ramach sieci Natura 2000. Wydzielenie to obejmuje młodnik po rębni złożonej na powierzchni 1,58 ha, w którym określono typ drzewostanu jako ŚW-JD i w którym zinwentaryzowano w drzewostanie:

- w wieku 25 lat – jodłę w udziale 30%, buka w udziale 20%, modrzewia w udziale 10%, świerka w udziale 20% oraz
- w wieku 15 lat – jodłę w udziale 20%.

Poza tym występują przestoje świerka, modrzewia i jodły w wieku 60 lat. Główną funkcją lasu w wydzieleniu jest funkcja ochronna: glebochronna i wodochronna.

Z kolei w wydzieleniu 356c zidentyfikowano leśne siedlisko przyrodnicze chronione w ramach sieci Natura 2000 – 9130 żyzne buczyny. Wydzielenie to obejmuje świerka w wieku 60 lat i udziale 100% z miejscowym występowaniem modrzewia, jodły i buka. Dodatkowo w podroście występują:

- w wieku 20 lat – jodła w udziale 40%, buk w udziale 10%, świerk w udziale 10%,
- w wieku 15 lat – sosna limba w udziale 10% oraz
- w wieku 9 lat – jodła w udziale 20% i buk w udziale 10%.

W wydzieleniu wskazano na okres odnowienia i przebudowy wynoszący 40 lat. Główną funkcją lasu w wydzieleniu jest funkcja ochronna: glebochronna i wodochronna.

Wydzielania leśne 356c i 357c leśnictwa Feleczyn mogą być ponadto siedliskiem głuszca. Co ważne, sosny pospolitej tam nie wysadzano.

Podsumowując, z uwagi na występowanie siedliska przyrodniczego 9130 żyzne buczyny, funkcje ochronne lasu, obecność głuszca, udział gatunków docelowych, wysokość przedmiotowego terenu nad poziomem morza, w naszej ocenie nie ma potrzeby natychmiastowego przeprowadzenia działań związanych z usunięciem świerka i sosny. W wydzieleniu 357c udział świerka nie jest wysoki, a w wydzieleniu 356c – w wyniku przebudowy drzewostanu – udział świerka znacznie spadać. Świadczy o tym trend odnotowany w poprzednich planach urządzania lasu Nadleśnictwa Nawojowa, w których udział świerka spadał z 7,30% do 5,86% i 2,87 %.

Dodatkowo, z uwagi na wymagania głuszca, udział gatunków iglastych w drzewostanie, w tym szczególnie świerka, powinien pozostać zauważalny.

W przypadku siedlisk nieleśnych, z uwagi na brak zidentyfikowanego siedliska przyrodniczego w sieci Natura 2000, również uważamy, że nie zachodzi potrzeba natychmiastowego usuwania świerka.

Z poważaniem,

**Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Krakowie**

Rafał Rostecki

/podpis elektroniczny/